

14. TUND: TÄHENDAMISSÕNA SINEPIIVAKESEST

Õpetajale

Tähendamissõna leiad - Mt 13:31-32; Mk 4: 30-32; Lk 13: 8-19

Vaata lisaks lastejutlust **SIIT**: Ja miski ei oleks teile võimatu, 2. pühapäev enne paastuaega 3. lugemisaasta, Küllike Valk

Taustateadmisi

Sinepitaim on üheaastane rohttaim, mis olenevalt sordist (Wikipedia kohaselt ligi 40) võib kasvada 0,8-2,5 m kõrguseks taimeks/põõsaks. Erinevate andmete kohaselt võib must sinep peades kasvutingimustes kasvada veelgi pikemaks. Hargnevad külgharud ja suhteliselt laiad lehed võivad olla lindudele pelgupaigaks. Sinepit kasvatatakse seemnete saamise eesmärgil. Kui selline taime kasvab aias, kus muu juurvili on palju madalam, siis on see tõepoolest suurim ja võib võrrelda puuga.

Jeesuse võrdlusele taevariigist tasub meele pida Vana-testamendi tausta, kus maiste kuningate vägevust võrreldi puuga, millel pesitsevad linnud ja mis oli tema kuulajatele teada. Näiteks kirjakohtad: Hs 31:2-6; Tn 4:7-9; Hs 17:22-2.

Tunni eesmärk

- Me võime kuuluda Jumalariigi laste hulka
- Ka väikestel tegudel võivad olla suured tagajärjed

Tunni alguseks:

Võta kaasa erinevaid seemneid ja pilte nendest kasvavatest taimedest, ka sinepiseemned. Aseta seemned ritta väikestele alustele. Laota pildid lauale ja tutvustades näiteks porgandiseemet, lapsed otsivad pildi ja asetavad seemnete juurde jne. Pilte leiab internetist, sinepi sortidest valida kõige suurema kasvuline.

Teine variant on koostada slaidiprogramm seemnetest ja taimedest, mida siis tunni alguses vaadatakse. Me võime imetleda kasvamise imet. Väikesest seemnest kasvavad nii suured taimed ja viljad. Võibolla on võimalik ka lastele videot näidata seemne kasvamisest. **Näiteks selline video**. Vestelda lastega külvamisest ja taimede kasvamisest, võib-olla on neil oma kogemusi.

Piibliõpetus

Loeme Mt 13:31-32

Jeesus räägib siin taevariigist. Ta võrdleb seda sinepiseemnega. Nii väiksest seemnest kasvab suur puu. Jeesus tegutses oma eluajal Iisraelis. Ta käis ringi, õpetas kuulajaid, parandas haigeid, lohutas kurbi, tegi ka palju imetegusid. Väga paljud hakkasid uskuma, et Jeesus ongi see Messias, kes pidi prohvetite kuulutuse kohaselt tulema. Ta pidi oma rahva päästma Rooma riigi ülemvõimu ja ülekohtu käest, et juudid saaksid oma riigi. Aga Jeesus hoopiski löödi risti ja ta suri. Ta maeti hauda. Ometi, Jumal äratas ta jälle üles, Jeesus elab, ta võitis surma. Tema surma läbi avanes kõigile inimestele, kes temasse usuvad, tee igavesse ellu. Tema jüngrid hakkasid lakkamatult kuulutama hoopiski uuest kuningriigist – taevariigist. Ja see sõnum kasvas, jõudis aastate ja sadade aastate jooksul rahvalt rahvale, riigist riiki üle kogu maailma. Kõik algas väiksel, algas meie jaoks Petlemma sõimest esimeste jõulude ajal. Kasvas suuremaks Jeesuse kuulutuse ja elu kaudu. Ta sai uueks taevariigi seemneks oma surma läbi. Jeesus läks ära taevasse, aga ta saatis meile Püha Vaimu, kelle väes hakkasid tema jüngrid kuulutama Jeesuse lunastavast väest. Esimesed tugevad oksad sellel puul olidki apostlid, Jeesuse jüngrid, kellest said misjonärid. Nemad hakkasid külvama Jumala sõna edasi nagu seemneid. Aastate ja aastasadade jooksul lisandus ikka ja jälle uusi kuulutajaid, tuhandeid, miljoneid ja nii on see puu kasvanud tohutu suureks. See katab kogu maailma. See on ristiusk. Miljonid kogudused on nagu linnupesad selle puu okstel.

Ka meie kuulume sellesse puusse. Võib-olla võime end võrrelda väikeste okstena või lehtedena selles suures puus. Aga veel. See seeme on ka meie igaühe südames. Me oleme ju kuulnud Jeesusest. See sõnum on Jumalariigi seeme meis enestes. Isegi kui keegi ainult sosistaks Jeesusele "Ma usun sind", sellest väiksest algusest võib kasvada suur usk. Nüüd oleneb meist, kuidas me selle kasvamise eest hoolt kanname.

Kuidas me saame hoolt kanda?

- Palve on tähtis. Õhtupalve, söögipalve, tänapalve, eestpalve
- Käime kirikus ja loeme Piiblit.
- Aga meie kaaslased jälgivad ja näevad ka meie tegusid. Kuidas me käitume lasteaias, koolis, sõpradega koos olles? Vahel võib mõnest väiksest heateost olla rõõmu paljudele.

Mõni meie sõna või tegu võib olla kellelgi esimeseks seemneks tema südames. Võib-olla see läheb seal kasvama.

Lugu "Seeme"

(Jutustus "Seeme"; Kari Vinje „Adriani saladus“ lk 16.)

Ma jutustan nüüd loo väikesest Lise`st. Ta võis olla 4-5 aastane.

Lise peos oli seeme. Ta leidis selle kahe väikese pruuni kivi vahelt. Keegi ei teadnud, kust see sinna oli sattunud. See lihtsalt oli seal ja Lise võttis selle sealt ära.

„Päh, mida selle tühipalja seemnega teed?“ põlastasid vennad Per ja Hans.

„Ma kavatsen selle kasvama panna, „ vastas Lise.

Siis leidis Lise vana plekkpurgi ja pani selle mulda täis. Ta peitis sinna oma seemne ja jäi ootama selle idanemist.

Õhtul, viimase tööna enne magama minemist, kastis ta seemet ja hommikul vaatas kõigepealt, kas plekkpurgis pole muutust toimunud. Kui vaid seemnest kasvaks ilus lill, siis annaks ta selle Jumalale. Lise teadis hästi, kus Jumal elab. Ta oli kuulnud ema ja isa sellest rääkivat. „Kirik on Jumala koda,“ oli ema ütelnud. Kui kirik on Jumala koda, siis on täiesti kindel, et ta seal ka elab.

Lise oli palju kordi kirikus käinud. Kirikaeda mindi läbi suurte sepistatud raudväravate. Seal oli palju haudu ilusate lillede, roosipõõsaste ja ülestõusmispühade liiliatega ning tulpide ja mitmesuguste muude lilledega, mille nime ta isegi ei teadnud. Kirik oli suur ja valge, igal aknal olid klaasmaalid ning kõrgel torni tipus rist. Ta mõistis selle tähendust- Jeesus suri ristil inimeste eest.

Kirikus olid pingid, millel inimesed istusid. Kõige ees, Jeesus Getsemanis palvetavana kujutava pildi all oli laud, mida nimetati altariks. Sinna viikski ta oma lille ja ütles: „Palun, hea Jumal, see on Sulle!“ Jah, kõike seda ta teeb, kui vaid seemnest lill kasvaks.

Veel mitmel, mitmel hommikul piilus ta plekkpurki, märkamata seal mingit muutust.

„No näed nüüd!“ parastasid Per ja Hans,“ sealt ei tõuse midagi. Sa oleksid pidanud selle seemne ära viskama nagu me ütlesime!“

Aga ühel päeval tärkas mullast väike roheline võrse. See kasvas pikkamööda peeneks võsuks, mille külge tuli järjest uusi lehti.

„Vaadake!“ hüüdis Lise,“ ta tärkas siiski!“

„ Päh, see mõni lill!“ ütles Per.

Lisele näis ta ikkagi imetlusväärne .Ta hoidis ja kastis seda, nii et see kasvas kõrgeks ja tugevaks. Lehed muutusid suureks ja tumerohelisteks.

Varsti tulid õiepungadki. Kogu lill oli üleni täis õienuppe. Ja siis puhkesid nuppudest suured ilusad õied. Neis õites sädeles mitmeid värve nagu peegelduks seal kogu vikerkaar. Vennad ei ütelnud enam, et see on armetu lill.

„See on ilusaim, mida me näinud oleme!“ ütlesid nad.“ Kui sa selle ära müüd, siis võid palju raha saada!“

Lise raputas pead.

„Kavatsed selle endale jätta?“

„Ee..ei, ma kingin selle ära.“

„Kellele sa kingid? Emale või?“

Lise raputas uuesti pead.

„Ei ütle!“

„Ütle ikka,“ nurus Hans, „siis ma annan sulle esimesed maasikad, mis ma leian.“

„Ja mina annan sulle poole martsipanipõrsast, mille ma oma onu Adolfilt sain,“ ütles Per.

„Kas ma saan martsipanipõrsa kohe?“

„Saad kohe! Niipea kui ütled!“

Lise vaatas maha.

„Ma annan selle Jumalale, „ lausus ta vaikselt.

„Jumalale? Ta elab ju taevas! Kuidas sa kavatsed seda teha?“

Hans ja Per naersid nii, et pidid kõhtu kinni hoidma. Lisegi naeratas korraks. Siis torkas ta pooliku martsipanipõrsa suhu ja läks mõtlikuna ema juurde, kes parajasti köögilaua juures kartuleid kooris.

„Ema, kas Jumal elab taevas?“

„Elab.“

„Aga kas ta siis kirikus ei elagi!“

„Elab, ta elab kirikus ja kõigi nende südames, kes teda vastu võtta tahavad.“

See on tõesti imelik. Lise võttis laualt porgandi ja keerutas seda käes. Ta mõtles hästi kaua.

„Aga, ema,“ lausus ma viimaks, „ kuidas ma saan siis talle lille anda?“

Ema naeratas. „Kas sa tahad oma lille talle anda?“

„Tahan, sest tema on ju minule andnud kõik, mis mul on!“

Seepeale ema kohe pidi Lise sülle võtma, teda kallistama ja talle jutustama, et kui me anname teistele inimestele midagi, mida nad vajavad, siis me otseku annaksime selle Jumalale.

„Kui palud Jumalat, et ta õnnistaks sinu lillekasvatamist ja ootad tema otsust, mida sa sellega teed, siis sa nagu oleksidki selle Jumalale kinkinud,“ ütles ema lõpuks.

„Seda ma teen,“ ütles Lise ja üle tema näo libises naeratus.

Kas sa tahad teada, mis lillest sai?

See kasvas ja temast sai ilus puu, nii et Lise pidi selle lõpuks koguni aeda istutama. Puukesel kasvas kogu aeg uusi oksid ja harusid juurde ning see õitses varakevadest kuni lume tulekuni. Lise tegi neist õitest palju kimpe. Esimese kimbu kinkis ta vanale haigele mehele, teise väikesele tüdrukule, kes oli vaene ja kellel ei olnud sünnipäevakinki oma emale. Kolmas kimp kaunistas kirikus altarit ning neljas oli loteriivõiduna näitusmüügil.

Lise ei teadnud, mitu õiekimpu sellest lillest aastate jooksul saadi, kuid Jumal teab seda, sest see on tema lill.

Selline oli lugu väikesest Lisest ja tema imeilusast puust. Väiksest seemnest kasvas suur puu ja nii sai Lise paljudele rõõmu tuua.

Istutame meie ka täna ühe lilleseemne mulda. Sellest kasvab lill, mis õitseb sügiseni.

Kuldsalm

„Ta (taevariik) on sinepiivakese sarnane, mille inimene võttis ja külvas oma aeda. See kasvas ja sai puuks ja taeva linnud pesitsesid tema okstes.“ Lk 13:19

Palve

Kallis Jeesus, aitäh et armastad mind kõige rohkem maailmas. Anna mulle usk, mis kasvaks nii suureks et ka teised seda nähes tahaksid uskuda Sinusse. Aita minul õppida palju uusi asju Sinu armastusest. Aamen

Laulud

- „Sõber“ S. Kaasik, kogumik „Igal hommikul, igal õhtul“
- „Julge särada“ T. Lige, VAATA NOOTIDE LISA 1
- „Jumala Sõna“ L. Heikkilä / O. Rossi
- Kasvamise laul, P. Simojoki, Taeva isa peopesal (CD + noodivihik), [Youtube](#)

[LINK](#)

Meisterdamine/ tegevus

Tegevus 1

Vaja läheb: Väikeseid lillepotte, lilleseemneid, mulda. Soovi korral ka kaunistamiseks vajalikke vahendeid.

Tunni lõpus võiks lapsed külvata väikesesse lillepotti seemne, näiteks madala peiulille (tagetes), mis hea hoolitsuse korral emadepäevaks ilmselt juba õitseb. Kui neid lillepotte on võimalik seni kuskil hoida ja nende eest hoolitseda, võiksid lapsed need emadepäeval emale kinkida. Lillepotte võib ka kaunistada nende peale maalides või midagi peale kleepides.

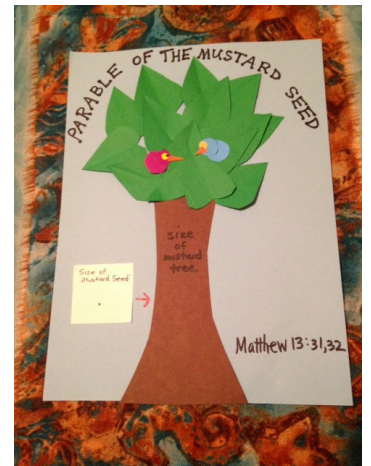
Meisterdus 1 - Järjehoidja

Vaja läheb: värvilist paberit/ kartongi (värv omal soovil), markerit/ vildikat, teipi, sinepiseemneid. Osta sinepiseemneid või muid väga väikseid sarnaseid (nt. mooniseemned). Lõika paksemast paberist puu-kuju. Kirjutada puu okstele Piiblisalm Mt. 13:31-32 või VÄIKE USK VÕIB KASVADA SUUREKS. Lisada seeme puu alumisele osale ja kinnitada teibiga või kleepkilega.

Meisterdus 2 - Sinepipuu

Vaja läheb: valget paberit, värvilisi pabereid (rohelist ja pruuni), kääre, liimi, kleeplinti, sinepiseemneid, pliiatseid/ vildikaid.

Sarnane eelmise meisterdusega saab teha ühe puu. Alustuseks teha puutüvi, kas A4 või A3 paberile ja siis teha tegevusena, et lapsed peavad ruumist otsima üles lehed, mida puu peale liimida. Seda varianti võib teha, kui tehakse ühine puu. Kuid iga laps võib teha ka omale isikliku puu. Puu tüve alumisele osale võib kleepida ka sinepiseemne või mooniseemne. Peasi, et oleks väike seeme. Puu kõrvale kirjutada ka kirjakoht. Lisaks võib puu peale kaunistuseks joonistada/ kleepida ka linde.

Veel mõtteid meisterdusteks ja tegevusteks LNU Pinterstis -[SIIT](#).

Autorid

Lia Kaljuste
Salome Olenius
Anna Humal

Allikad

Piibel
„Adriani saladus“ Kari Vinje
Supercoloring.com

paid by the world
SUPER
COLORING

